

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 8 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.
Pentru strelătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 8 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhieocesane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la
Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefranțate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr.
pentru fiecare publicare.

Sibiu, în 13 Novembrie.

Un nou mijloc, o nouă procedură de maghiarișare naționalităților se inaugurează din partea sovinistilor cu copii bieților slovaci din comitatele Trencsén și Neutra.

De poate cineva se ajute pe copii orfani și îdă mână ca să-i imbrace în timp de earnă, înțelegerea lucră și nimene nu va afla în procederea aceasta creștinească cuvinte de reprobă.

Numai că aici nu e vorba de ajutor nici nu e vorba de imbrăcămintă și hrană, ci e vorba de a lua copii săraci din brațele mamelor, a-i transporta în Alföld Ungariei, a-i adăposti la familiile maghiare, ca se învețe limba maghiară și se devină maghiari cu trup și suflet, oameni, cari mai târziu să nu se mai poată înțelege cu mamele lor, cu frații lor și odată smulși din sinul familiei se stingă din ei ori ce scânteie de a mai ținea la legăturile cu cei de un sânghe cu ei, ba poate se devină chiar și dușmani neimpăcați ai consângenilor lor, pentru că notoric este, că omul aceea urește mai mult ce a părăsit.

Pe noi, pe români procedarea aceasta nu ne impacă și nu ne poate impacă nici odată. Nu este lege pe lume, care se poate sanctiona o procedere de soiul acesta și tocmai în interesul bine precepuit al păcii, în interesul causei maghiare, ne ridicăm vocea și desăprobăm pe cei ce inițiază astfel de metode la noi în țeară. Adi o fac cu slovacii, măne-poimâne au se o facă cu noi și apoi de ce să nu o spunem aceasta cu toată francheță la timpul seu ca se o scie cei ce au angajamente de soiul acesta, că aceasta procedere la noi nu poate întâmpina decât displacere și nemulțamire.

Sub masca de caritate creștinească nu este erat să se facă cuceriri de soiul acesta, și barbar e modul acela de a te folosi de săracia și neputința cuiva pentru de-a-l desărca de limba mamei lui, al instrâna de frații sei și a oltoi în el alte simțeminte, alte datine și altă lege decât legea în care s'a botezat.

Aici se ni se ierte dacă păsim cu toată hotărîrea contra acestui nou atentat, ce se face la adresa naționalităților din Ungaria. Înmulțit elementul maghiar cu o sută două de indivizi nenorociți, el perde alte două sute de inimi din ale căror brațe s'a smuls copii transportați și în loc de iubire și atrage ură după sine.

FOITA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

9. O singelie dată de episcopul Gerasim Adamovici din anul 1794.

Gerasim cu mila lui Dumnețeu, pravoslavic episcop al ne-unitilor, în mare principat al Ardealului.

După darul și puterea prea săntului și de viață făcătorului Duch, dată nouă dela însuși mărele arhieere Domnul nostru Iisus Christos prin sfintii sei Apostoli, și ai lor Namesnici, pe pravoslavicul acesta bărbat Avertie Tătulea, cu tot dinadinsul ispitindu-l prin mărturii credincioase pentru el ne-am încredințat mai vîrtoș prin mărturia duhovnicului celui rînduit, l'am aflat a fi vrednic de cinstita preoție, și așa cu rînduiala apostolicești biserică intâi cetățări, ipodiacon, și diacon l'am blagoslovit, după aceea fiind deprins în cinul diaconii l'am chirotonit preot, și l'am aședat păstorului sufletesc să fie în satu Poarta Branului slăv: districtul Brașov, protopresbiterul același pe hramul Precestii, dîndui putere prin tainele cele sfinte să zidească pe oameni, spre viață cea creștinească, se boteze, să ungă cu sfântul Mir, și în primejdii de moarte să spoveduiască, să cunune după învoieira bărbatului și a muerii, ear fără țidula protopopului precum și seara sau noaptea, supt mare pedeapsă să nu îndrăznească, ci numai înțua până la

Credem că lucrăm tocmai în interesul patriei, în interesul păcii când ne punem pe terenul legalității și combatem modul acesta de sporire al elementului maghiar.

Maghiarii nu au lipsă de a se înmulți pe calea aceasta, așa o dicem noi, ci au de a lucha numai cu tact la impăcarea și înfrățirea tututor popoarelor și atunci fie-care individ va fi tot așa de bun cetățean al statului, fără ca idiomul limbei să poată face deosebire între unul și altul. Așa a fost în era corvinilor și Ungaria era mai mare, mai tare și mai fericită ca ați, când cestiunea limbei este pusă mai pe sus de omenia și vrednicia omului.

Adi în colorile românilui se vede demonstrație contra statului, și românul atât e de conciliant, atât e de precaut și de răbduriu, încât ca neiubit de vrajbă cum e, chiar și la un act cum e sănătarea unei biserici, pe poarta pe sub care trece archiereul seu, evită a pune steaguri pentru de a preveni pe cei ce și-au făcut un ivor de căstig din meseria denunciațiunilor, și a nu le da ansă ca să ne prezenteze de un element turbulent și de disordine, și sub ori ce impregiuri avem să fim moderati și cu cumpăt.

I cam doare pe unii din frații maghiari cum pățul nostru, i doare chiar și pe unii de ai noștri, dar nu avem ce le face, nici la unii nici la alții. Numai cu cumpăt și cu tact vom combate răul și vom sfătuī pe cei de o părere cu noi se o facă și ei tot asemenea, ear pe cei ce sunt mai cutesanți ca noi pe cei ce susțin, că „audaces fortuna iuvat“, nu-i vom urma nici pe terenul bisericesc, nici pe cel politic.

Revista politică.

Duminecă și-a ținut delegația austriacă sedință de încheiere. De interes politic din acea sedință este vorbirea presidentului dl Revertea, în care vorbire, asemenea tuturor celor ce s-au rostit în timpul din urmă, din partea bărbătilor cunoscători ai constelației politice, se indică mai întâi tendințele de pace ale monachiei noastre, și se sporează că și din afară se va urma asemenea.

Sciri ingrijitoare despre boala printului de coroană german de present nu se mai aud, și bătrânuil imperial Wilhelm poate fi mângăiat încât va prin numeroasele și sincerele expresiuni de compătimire,

amiadădi, și după strigarea de trei ori mai nainte. Maslul numai la cei bolnavi, ear la sănătosi să nu îndrăznească a face, și toate rînduile, și așeđemânturile bisericescă să împlinească, a legă, și a deslegă păcatele celor ce la nevoie s'ar ispoveduī datoriu va fi; însă dela hramul pe carele l'am așezat și l'am blagoslovit a sluji într'ensul fără de scirea și blagoslovenia noastră, nici într'un chip aiera a trece să nu îndrăznească, după al treilea canon al soborului dela Antiochia, două biserici să nu tie, după al cincisprezecela canon soborul al saptelea ca să nu să arate vîndetoriu de cele sfinte, ci unuia Prestol totdeauna să stea înainte, și să slujască în biserică care e lui slobodă, eară nu care ar cumpea el cu bani, pentru care pricina tot același sobor al treilea canon de preoție să se lipsească poruncese. Deci datoriu este preotul Avertie după făgăduința sa totdeauna a cetății și a lui seama sfintei scripturi, și a se silă cu tot sufletul pentru mânătirea sufletelor creștinescă de înțelege pe sine după cuvântul apostolului la pravoslavie, și a trăi în curățenie, în tresvire, și în cinste, și a primitoriu de străini, bland și iubitorii de săraci, ca să fie el înțuia începătoriu și pildă faptelor bune, ear nu bățiv, nici bătătoriu, nici iubitoriu de argint: ferindu-se de toată lăcomia, și de toată zavistia; luană seama învățăturii creștinescă, și pe oamenii săi în toate dilele, eară mai ales în diuia Duminecii ai învăță și ai îndrepta la calea cea dreaptă, după cum poruncesc al cincilea sobor de obște canon al 19 ca dela Dumnețeu cela ce toate vede să-si ea plăta sa pen-

ce le primește din toate părțile. Si cum n'ar fi aceasta, când însuși Francia figurează în rîndul acelor state, cari n'au întârdiat a face ca consolarea lor la boala printului de coroană să resune în curtea împărească din Berlin. Acesta n'a fost, dice „Neue Fr. Presse“ numai un act de complesanță internațională, ci un lucru corespondent realității. Că Austria îi s'a mulțămit însă într'un mod deosebit din partea împăratului Wilhelm, pentru consolarea arătată, aceasta corespunde legăturii celei tari, care atât în Germania cât și în Austria posedă în popor o simpatie neschimbată.

Comentariile la visita țarului încă nu s'au terminat, dându-se din ce în ce tot mai multe deslușiri cu privire la ea. Presa constată mai în urmă o formală pretinie, ce s'ar fi încheiat între cele două state vecine și înrudite chiar, care pretinie este urmarea atât de salutară a întrevederii dintre cei doi monachi.

Ceeace îndreptățește presa a suținé aceasta, este mai întâi de toate însuși actul visitei, primirea și tractarea deplin cordială a țarului în Berlin, ear ca un semn dintre cele mai învederate, ca un găină al pretiniei, este ordinul „Vulturul negru“ pe care împăratul Wilhelm cu mâna proprie l'a oferit ambasadorului rusesc dlui Schuwalow, indată după convorbirea țarului cu printul Bismarck. „Vossische Zeitung“ identifică întru toate acest eveniment, cu altul ce de curînd avă loc în Berlin, asemenea acestuia, cu oferirea „Vulturului negru“ actualului ministru preșident al Italiei, contelui Robilant, căruia i se aserie în mare parte succesul la alianța germano-italiană.

Din toate acestea se vede apărat, că Germania și Rusia se vor posta cu totul în altă poziție una față de celală, căutând cu tot dinadinsul la o împăciuire întru toate. Speranță la aceasta este cu atât mai mult, cu cât în urma visitei, producîndu-se lumină în ambele părți, s'ă adeverit, că toate cele ce au ajuns la urechile țarului despre intențiunile Germaniei, și mai cu seamă cu privire la Bulgaria, n'au fost decât nisice scorbuturi mișcări, după cum dice „Kölnische Zeitung“. Printul de Bismarck a convins pe deplin pe țarul că documentele, cari descriu politica sa în cestiunea Bulgariei, sunt toate false.

In starea aceasta de lucruri nu mai incape nici o indoială, că țarul, va mai hesita să dea mâna cu împăratul Wilhelm, anunțând aceasta Europei întregi, punând astfel capăt temerilor de cari cu toate asi-

tru slujbele sale cele credincioase și să nu se rușineze în diuia înfricoșării cercetării. Domnului și să dieă Doamne, eată eu și pruncii mei, și să audă dulce glas. Dumnejudecă grăind, bune fericite, și credincioase robule, preste puțin ai fost credincios, preste multe te voi pune, intră în bueuria Domnului teu. Eară de va începe a trăi fără frica lui Dumnețeu, a face ceva împotriva preoții, a să ţmbăta, a grăi cuvinte desarte, a face lăcomie, și răpire, a nu să purta cu cinste, sau a nu griji pentru parochia și biserică lui, sau a se lenevi și a nu eti sfânta scriptură, și a nu învăța pe oamenii sei poruncile și cuvîntul lui Dumnețeu. Atunci se va opri dela preoție, ba și de tot se va lipsi vîdîndu-se că nu se îndreptăză, și nu se îndeletnicește în datoria și slușba sa, întră cel ceas în care se vor dovedi faptele lui cele reale. Datoriu este încă numitul preot, toate poruncile noastre care sau dat și se vor da întru asemănarea prea înaltelor rînduile, fără întârziare ale împlinî și în protocol a le serie, asemenea și pentru cei botezăti, cununați, și îngropăti, deosebit protocol să aibă, și pe toți într'ensul sei însemne după datele dela noi formularii. Si precum că este numitul preot dela noi blagoslovit și aședat la stăpâna preoțească în mai sus pomenitul loc și parochie, aceasta subă iscalitura și pecetea noastră mărturisind întărim. Sau dat în Sibii la anul 1794 Mai 14 dile c. v. paroch:

Mai sus numitul episcop cu mâna sa,
Gerasim Adamovici.

gurările ce se faceau din toate părțile despre întemeierea și manșinarea păcii, erau cuprinse statele europene.

Corespondențe patriculare

ale „Telegrafului Român.”

Sântirea bisericei celei nouă din Arpatac.

Pe timpul sântei liturgii, Escoletă Sa binevoi a sănătuintru diacon pe un cleric ales de preot în Hunedoara, Gheorgiu Oprea. Apoi la finea s. liturgiei sănătă Escoletă Sa un cuvânt pastoral foarte important. În acest cuvânt pastoral tinut cu rară eruditie, după ce mulțămesce atot puternicului Dumnezeu, că l'a învrednicit a vedea cu ocaziunea visitei Sale canonice aceste localități și turma sa cuvântătoare de prin aceste părți, încredințată păstoriei sale, — culminează în alocuțiuni morale, ca pe baza credinței în Dumnezeu și a iubirii către deaproapele, de unde isvoresc adevărate vîrnuti și fericiri omenesci, să fim crescini buni, adevărați, temetori de Dumnezeu, să ascultăm de Maiestatea Sa preabunul nostru monarch și rege, să-i servim tronului și dinastiei, cu fidilitatea înăscută românilor, — să ascultăm de stăpânire și de legi, predicând concordia fratească între creștini, fie ei de origine confesiune, de origine religie; — că numai atunci iubita noastră patrie va fi deplină fericită. În special și îndreptă cuvântul Archipăstoresc către săi sufletești, pe care îl vede, că au venit în număr mare la s. biserică, să fie creștini buni și cu frica lui Domnului, să iubească biserică, scoala, legea strămoșească, că așa apoi Domnul le va da dar și fericire vremelnică și vecinică, împlinduși toate datorii, ce familia, biserică, scoala, patria, națiunea le reclamă dela noi ca dela nesce cetăteni și fi adevărați ai ei. Apoi mulțimindu-le pentru dragostea dovedită, după ce le imparte binecuvântarea archierească, le dăte anafora. După cîșirea din s. biserică Escoletă Sa cu finală suita, în mijlocul multimii immense binevoi a se duce să cerceze scoala, — visitând pe copii și pe învățători în toate trei clasele, — punându-le scolarilor întrebări din felurite obiecte de învățămînt și întreținându-se cu fiecare învățător cu viu interes despre mersul învățămîntului, numărul copiilor obligați a cerceta scoala, despre disciplina internă a scoalei etc. Petreceră apoi pe Escoletă Sa până la cuartier. Aici îndată se începuse primirea deputațiilor în modul următor: 1. Proto-pretoarele cu funcționarii preturei și cu direcțoria locală și binevenită în numele comitatului și al comunei politice locale; 2. preoții evangeliți din loc cu corporal didactic și cu presbiteri lor; 3. comitetul nostru parochial în frunte cu preotul și împreună cu corporal didactic; 4. deputația românilor brașoveni în frunte cu părintele Baiulescu, cu advocații: Lenger, Streboiu, Puscariu etc.; 5. preoțimea tractuală în frunte cu bîtrânu protopresbiter Ioan Petric; 6. în fine învățătorii tractuali români sub conducerea președintelui despărțimentului reuniunii, Ioan Dima Petruș. — După prânz plecară în sunetul clopotelor dela ambele biserici română și luterană pe drumul Heghigului către Arpatac în mijlocul unei multimi immense între urări nesfîrșite, însotiti de un banderiu frumos, și de peste 50 de trăsuri. După ce treceră Oltul intrând în hotarul Heghigului — comitatul Haromsecului și binevenită pe Escoletă Sa înalt prea sănătăuțiul arhiepiscop și metropolit al nostru, protopresbiterul tractual Dimitrie Coltofean în frunte cu preoțimea și popor numeros. Escoletă Sa mulțămind dă expresiune bucuriei ce simte, că poate măngăia în persoană și pe iubiti săi și suflătești din aceste părți îndepărtate ale arhieocesei noastre. Plecară în sunetul clopotelor către Heghig, unde după ce sosiră, fu binevenit Escoletă Sa de direcțoria locală politică și de preotul nostru cu comitetul par. Escoletă Sa binevoi a cerceta s. biserică, unde sănătă un cuvânt pastoral acomodat către poporul adunat în număr toate mare. Plecară apoi la Arpatac însotiti pretutindenea în tot percursorul drumului de trăsuri. După o călărie de o jumătate de oră, ajunseră în Arpatac, intrând prin o poartă de triumf prea frumos decorată. Aci ne aștepta altă multime de popor de al nostru, precum și unguri și sasi, erumpând în nesfîrșite de „să trăiască, eljen, hoch.” Aci fu binevenit Escoletă Sa de preotul local Dionisiu Nistor și comitetul parochial, primăria etc. etc. printr'un discurs frumos, la care Escoletă Sa răspunse că înima-i saltă de bucurie vîdînd pe săi și suflătești din această comună cu atâtă dragoste către arhiecul lor, către casa lui Dumnezeu și către sănătă maica noastră biserică, pe carea tatăl o zidesce. Fiul o întăresc și Duchul sănătă o înnoiesce, o luminează, și o sănătesc. Mulțămesce pentru frumoasa primire, le împărtășesc binecuvântarea archierească, apoi pornind petrecem pe Escoletă Sa prea bunul nostru Arhieereu și pe finală Sa suita până la locuința parochialui, cuartierul destinat pentru finalii Oaspeți. După sosirea îndată se face primirea deputațiilor în modul următor: 1. deputația comitatului cu proto-pretoarele în frunte; 2. direcțoria locală cu primariul în frunte; 3. protopopul tractului cu preoții și învățătorii săi în frunte; 4. comitetul și epitropia parochială din loc cu preotul în frunte; 5. onorațiorii de diferite națiuni și confesiuni. Apoi după o pauză de o oră, în care Escoletă Sa înalt prea sănătă arhiepiscop și metropolit binevoi a și alege 2 căntăreți, cari să sănătă atât la vecernia cea mare cât și la

priveghiere, ce era să se înceapă numai decât, — că și pe următoare, să menită pentru tîrnoșirea bisericei celei noi, — merseră la biserică cea veche. Acolo sosită, se începă vecernia mare cu litană și cu priveghiere, pontificând Escoletă Sa, asistat de înalta sa suita; să cântă și să săvîrșă toate trunos, cu mare pompă și pe rînd, după cum rîndușesc tipicul bisericei noastre ortodoxe ecumenice la astfel de ocaziuni solemnă.

Serviciul divin de seara precum și privegherea cu urenie cu tot înțină dela oară 6 până la oarele 9, când după împărtășirea archierescă binecuvântării eșiră din biserică. Afără ploua, ca și când și cerul ar vîrsa lacrimi de bucurie pentru fericirea acestui popor bun și silitor. Era să părintele Nistor intrună la o cină bogată și elegantă pe lîngă Escoletă Sa și finală suita și pe un număr frumos de onorațiori: preoți, învățători etc. Doamna casei merită laudă pentru atâtă silină dovedită cu această ocazie. Astfel se termină această zi a duminecii, carea ne lasă scumpe și dragi suveniri neperitoare! (Va urma.)

Procesul

urmărit între comuna gr. or. română și cea grecă din cetatea internă a Brașovului în privința bisericei gr. or. cu hramul Sf. Treime din acel loc.

Dare de seamă de N. Streboiu, avocat.

Acest proces s'a continuat preste un secol, așa de când s'a fundat biserica în anul 1786 până în acest an.

Dela anul 1786 până la anul 1881 procesul a decurs în cale administrativă și încă conform împregiurărilor date și referințelor politice cu rezultate schimbăcioase, luându-se concluse din partea difertelor autorități administrative, când în favorul uneia când în favorul celalte partide.

Printr'un Prafnalt rescript al Maiestății Sale din 14 Februarie 1881 s'a fost creat un provizoriu, luanu-se dispozițione, că serviciul divin în biserica din cestiu se să ţină alternativ românesc și grecesc, spesole pentru ambele servicii divine să se acopere din averea bisericei, ea ră biserică și averea ei să se administreze de o Comisiune de opt membri români și greci sub conducerea Comitelui suprem din Brașov.

Această Comisiune a și luat în administrare propria averea bisericească.

Deciderea definitivă a procesului s'a rezervat pentru mai târziu.

Vîdînd grecii, că li s'a luat administrarea averei din mâna au alergat să și caute un patron puternic și l'a și aflat în persoana advocatului și deputatului dietal Stefan Teleszky, de present secretar de stat în ministerul de justiție.

Acest deputat de mare influență în partida guvernamentală, luând apărarea grecilor în mâna, înainte de toate a esoperat Art. de lege XXV din 1881 prin care procesele între creștinii gr. or. privitoare la proprietatea bisericei, a averei și scoalelor apartinente bisericilor de controversă să se decidă prin tribunalele, ce aveau să fie delegate din partea coroanei spre acest scop. Mai cuprinde acest articol de lege și aceea dispozițione, că față de sentințele aduse de suprafața instanță, remediu reînnoirei procesului se fie eschis, o dispozițione foarte curioasă, dacă avem în vedere, că în asemenea procese să tractează de averi foarte însemnate, pe când procedura civilă admite chiar în cause bagatele reînnoirea de proces. Dar se vede că așa i-a convenit Drui Teleszky, și așa a trebuit se fie și legea esoperată de el, pentru că numai astfel să poate decide procesul pentru greci în mod definitiv.

După promulgarea acelei legi numitul avocat al Grecilor a esoperat dela Coroană înaltul rescript din 22 Decembrie 1881 prin care pentru deciderea cestiuilor de controversă provădute în Art. de lege XXV din 1881 se deleagă tribunalul reg. din Budapesta, ea ră ministrul de culte și instrucțione publică prin ordinățunea sa din 15 Aprilie 1882 Nr. 10897 avisează pe români, că în restimp de 6 luni să înceapă procesul, fiind că la dincontră avereia bisericească se predă în exclusiva administrare a Grecilor.

De sine se intelege, că români au remontrat în contra ordinățunei ministeriale, prin care au fost avisati a păsi pe calea procesuală.

Ei au arătat, că Art. de lege XXV din 1881, care vorbesce de proprietatea bisericei și avereia bisericească, nu se poate aplica în casul present, deoarece ei români nu pretind nici o proprietate pentru sine, fiind că proprietatea bisericei și a averei bisericescă compete comunei bisericescă dela Sf. Treime, ca unei persoane juridice, ei au arătat că pretensiunea lor nu este alta decât, că și ei se fie recunoscuți de membrii egal îndreptățiti ai susnumitei comune bisericescă.

Au argumentat mai departe români că întrebarea, dacă cineva este sau nu este îndreptățit a fi membru unei comune bisericescă nu este cestiu de

drept privat, prin urmare nu se poate rezolva de către judecătoriile civile, ci este cestiu de drept public bisericesc, pe care nu este competență a o rezolva altă autoritate decât organele legale ale bisericei pe baza dreptului public bisericesc, tocmai așa precum întrebarea, dacă cineva este sau nu este îndreptățit a fi membru unei comune politice nu se rezolvă de autoritățile politice pe baza dreptului public de stat, ea ră nici odată prin foruri judecătoresc pe baza dreptului privat.

În fine au remontrat români, că nu ei, cari sunt mulțumiți cu starea de lucruri creată prin Prafnalt rescript din 14 Februarie 1881, aveau se fie avisati a începe procesul, ci acea partidă, care nu este mulțumită cu acea stare de lucruri, așa grecii. Am cerut apărarea Ven. Consistor.

Dar toate aceste remontrări au rămas fără succes. Români în contra voinei lor au fost similari se înceapă procesul, dacă nu voiau, ca administrarea bisericei și a averii bisericei se cădă eară și în exclusiva posesiune a grecilor.

Care a fost rezultatul acestui proces să scie din diare, români au fost respinși cu petitul incusei lor dela prima până la ultima instanță,

Pentru ca Onoratul public român se nu crează că români din cetatea internă a Brașovului ar fi pretins vre un drept, ce nu le ar compete și astfel în mod ușor ar fi inceput un proces fără basă de drept, este de necesitate a să da publicitate starea lucrului în liniațamentele sale principale și încă cu atât mai mult, fiind că procesul din cestiu cuprinde multe date istorice, cari ilustrează în mod considerabil referințele de drept bisericesc și naționale ale românilor în decursul unui secol.

Să va vedea din aceasta dare de seamă, că între referințele de drept ale românilor gr. or. ce au existat la finea secolului al XVIII, și între aceleia, ce există către finea secolului present nu este mare diferență.

Pentru ca cineva se poate judeca încă în roșu din Brașov în procesul lor contra grecilor au fost sau nu a fost în drept, este de necesitate să se vadă ce au pretins ei în acel proces? și cu ce și au motivat pretensiunile lor?

Am observat mai sus, că români în acel proces nu au pretins alta decât, că pe baza legilor bisericesc și a actelor fundaționale să fie și ei alătura cu grecii recunoscuți de membrii egali îndreptățiti ai comunei bisericesc gr. or. dela Sta Treime din cetatea internă a Brașovului, în consecință cu aceasta, ca se aibă și ei atât în privința administrării bisericei și a averei bisericesc, că și la serviciul divin drepturi egale cu greci aparținători acelei comune bisericesc.

Cum și-au motivat ei aceste pretensiuni se va vedea din cele următoare:

Pentru ca publicul cel mare se poate înțelege pe deplin aceasta dare de seamă, este de necesitate să se premite următoarele observații istorice.

Este cunoscut lucru, că prin naștere turcilor în Europa în secolul 15-lea și anume prin cucerirea imperiului bizantin din partea turcilor, multime de creștini de deosebită naționalitate s-au refugiat din părțile ocupate de turci aședindu-se în deosebite țări europene. De sine se intelege, că fiind Ungaria și Transilvania țările cele mai de aproape, mulți creștini fugiți din Turcia se aședără în aceste țări învecinate ocupându-se aci cu negoțul levantin. Deci nu este nici o mirare, că încă în secolul al 17-lea aflăm în Ardeal în două orașe și așa deosebită țări Sibiul către o societate comercială numită „Privilegiata companie grecească de negoț”, cari câștigase dela principii patriotic ardeleni unele privilegii comerciale.

Aceste Companii se numiau grecesc, nu pentru că doară ar fi constat numai din membrii de naționalitate grecească, deoarece prin conscripționi oficioase este constatat, că membrii greci față de membrii români, bulgari și sârbi se aflau în minoritate, ci pentru că veniseră din Imperiul Grecească a Bizanțului, resturnată de turci și pentru că aparțineau religiei grecescă.

Condiția principală pentru de a putea fi membru acestor companii era, ca se fie cineva supus otoman, fără a fi îndreptățit a avea proprietate imobilă în orașul respectiv; îndată ce companistul și câștiga proprietate imobilă, inceta de a mai fi membru al Companiei.

In puterea numitelor privilegii companiile grecescă în cestiu judiciale și administrative și aveau jurisdicția lor autonomă, nu steteau sub magistratul respectivelor orașe, ci imediat sub guvernul țării.

In privința bisericească nu aveau numitele companii nici un privilegiu, aveau însă în interiorul cestiuilor căte-o capelă privată, care în Brașov să se instalase într-o casă din cetatea internă a Brașovului, închiriată spre acel scop.

In această capelă ținea serviciul divin un preot grec, adus mănăstirile grecesc din Turcia pe lângă autorsiarea autorităților competențe atât bisericescă și politice.

Acest preot grec avea se împlinească funcțiunile rituale numai pentru membrii companiei grecescă.

Dar pre lângă neguțatorii apartinētori companiei grecescă din Brașov mai existau în cetatea internă a Brașovului și alți neguțatori de legea gr. or. de deosebite naționalități și adeca români, greci și slavi, cari se recrutan parte din populațunea numărătoare română, ce locuia în suburbii Brașovului, parte din români veniți din țara românească, parte din acei membri ai companiei grecescă, cari și agoniseau avere imobilă și prin aceasta incetau de a mai fi membri ai companiei, devenind civi ai statului nostru.

Acesti neguțatori încă locuiau în cetatea internă a Brașovului și spre deosebire de companiști se numiau cetăteni sau neguțatori greco-neuniți sau după cum se dice în documente „cives aut mercatores graeci, cives coronenses”, nomenclatură întrebuită sinonimă pentru a înțelege aceleasi persoane.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Convocare.) Mai mulți alegători din cercul Caransebeșului au convocat o conferință a alegătorilor pe Joi 19 Novembre (1 Decembrie) a.c. spre a-si exprima aderînta față cu alesul deputat dietal dl general Traian Doda.

* (Medic român în Viena.) În interesul publicului român ne vedem indemnata a lăua încă odată notiță despre stabilirea domnului Dr. Sterie N. Ciureu în Viena, VIII. Alserstrasse Nr. 49. Credem că este în interesul publicului, dacă facem observarea, că dl Ciureu are legături cu cele mai probate capacități medicale din Viena, și prin practica sa de până acum loarte mult a folosit tuturor românilor, cari loviți de soarte au fost nevoiți să caute însărcinări consultând autoritățile dela universitatea din Viena.

Ce mare bine poate face un om cu inimă la asemenea ocasiuni, aceasta și-o poate face evident fiecine. Este în nenorocire o mare măngăere, că persoanele cari te consultează n-au interes separațistic, ci numai binele teu. Aceasta o putem avea mai linistită, când avem ocasiune să ne adresăm la oameni de ai nostri, cari ești din sinul nostru, se simt indemnata și nu fi de ajutor.

O asemenea frumoasă misiune a împlinit și până acum domnul Dr. Sterie N. Ciureu, și în această misiune s-a stabilit la Viena.

Cu acestea ne am simțit datori față cu publicul nostru cetitor, care dacă va fi lovit de soarte, se aibă cel puțin măngăerea, că în necazurile sale nu va fi și esplotat de oameni fără inimă.

* (Mai nou.) O depesă din Paris aduce scirea, că Grevy a comunicat demisiunea sa cabinetului retras. Mesagiul se va trimite Luni camerei.

* (Cas de moarte.) **Gedeon Tanárky**, fost secretar de stat timp mai indelungat, ministerul de culte a repausat Mercuri în 11/23 Novembre în etate de 72 de ani. Defunctul căt timp a fost ca secretar de stat a fost cam contrariu curențului șovinistic de astăzi, că pe lângă vîrsta înaintată poate încă l'a silit să se retragă dela postul său. Ca deputat dietal în mai multe perioade a reprezentat cercul electoral al Năsăudului.

* (Cale ferată nouă.) Linia ferată vicinală din secuime, Hasfalău-Odorheiul secuesc e aproape terminată, și conform contractului, în 1 Ianuarie 1888 se va preda comunicației.

* (Alegere de deputat.) În Homorod-Okland în 21 Novembre n.s. a efectuat alegerea candidatului partidei independente Nicolai Bartha, ca deputat dietal, contra lui Frantz Heltaí, candidatul partidei liberale.

* Societatea ortodoxă palestineană și-a dat la lumină raportul în privința activității sale pentru tot restimpul de cinci ani, de când există. Între membrii ei este împăratul și împărăteasa Rusiei și toți ierarhii bisericei rusescă. Problema principală a societății este a scutii și a întări ortodoxia în leagănul ei, în pămîntul cel sănătă. Înainte de urdarea societății se lăpădase în restimp de 20 de ani 8000 de înși de ortodocsi. În primul an al existenței societății și-a deschis patru scoale de băieți. Pentru a avea învățători buni, a facut în Nazaret un „pension” cu cursul de patru ani sub conducerea lui A. Chesma, fost alum în Academia spirituală din Moșova. A facut și două scoale de copile, una în Na-

zaret și alta în Beirut și apoi încă una aproape de Ierusalim. În timpul de față sunt în scoalele acele 100 de băieți și la 300 de copile. Societatea a făcut apoi biserici în Mdela (vechia Magdală) și Iafa, a dat 16,000 de ruble patriarcului din Ierusalim, ca se înnoiască biserica patriarchală și a stat întrajutor și archimandritului Antonin, a ridicat o biserică în locul Inălțării Domnului. Societatea s-a mai îngrădit și a le ușura închinătorilor rusești calea la pămîntul cel sănătă și a le asigura întoarcerea, înălțând neajunsurile, cari avea ei se le suferă mai înainte, ear în timpul petrecerii lor se aibă unde locuî. Spre a le mulțumi și trebuințele spirituale, societatea a făcut un deposit de cărți religioase eară misiunea ierusalimiteană a fost înmulțită cu doi membrii, cari se aibă și a-i conduce în locul sănătă. Societatea spriginescă și săpăturile incepute în Ierusalim, a căror importanță a fost recunoscută de „Societatea archeologică palestineană.” De aceea a trimis bărbați învățăti la Ierusalim, Sinai, Constantinopol și în alte locuri, ca se dobîndească cunoștința monumentelor vechimii sănătă și se culeagă date de spre pămîntul cel sănătă. În fine spre a da informații publicului celui mare despre pămîntul cel sănătă, societatea continuă să da la lumină cărți populare.

„Candela”

* (Preste 4 milioane florini arși.) În șile trecute s-au ars în Viena peste 4 milioane fl. în locul cărora vor apărea bancnote noi. Aceasta sumă colosală de bani fă dusă la locul destinat pentru ardere pe 3 căruțe în 51 de saci. Procesul arderei, ce s-a săvîrșit în un cuptor, ce servea odinioară pentru arderea portolanului a durat numai o jumătate de oară.

* (Arăndarea băilor de la Mehadia.) Cu anul viitor spirând contractul exploatareii acestor băi, guvernul a publicat arăndarea lor pe un nou period cu terminul pentru primirea ofertelor până la 15 Decembrie. Cu privire la diferențele oferte până acum intrate „Curierul financ.” observă, că guvernul unguresc nu ar putea mai bine asigura viitorul acestor bai atât de renomate, decât încheiat contract cu dl Carol Tatarzi, care încă și-a trimis ofertul seu. Familia Tatarzilor este aceea, care a contribuit în mare măsură la dezvoltarea și ridicarea la rangul de stație balneară europeană a scalpelor bătrânlui Hercule

* (Pentru stăpânirea lumească a Papei) În 21 n. Novembre s-a ținut în Pesta sub presidiul contelui Stefan Károlyi și a dominicanului Steiner o adunare de credincioși catolici foarte numeroasă. Presidentul incunoscîtează adunarea, că în urma ordinului dat din partea Primatului-Cardinal, Papa va primi deputații peregrinilor ungari, spre a-i aduce omagile, în 30 n. Novembre. Deasemenea presidiul comunica adunării, că pentru adresa Papei s-au adunat pe 5000 coale un milion și jumătate subscrizeri; pentru filerul sf. Petru au incurz 270,000 lire; un comitet format din dame a adunat 86,000 subscrizeri și 61,000 lire, ca ofertă Papei.

După aceste incunoscîntării dominicanul Steiner cetește adresa de alipire formată de Primatele-Cardinal. În aceia adresa între altele se dîce: „Situația care pe di ce merge ia o formă amenințătoare, o simte fiecare cu îngrijire. Noi dicem cu liniste unei profunde convingeri, că pe căt timp nedreptatea comisă față de Sfântul scaun apostolic nu să de-lătura, remâne ori-ce încercare, ori-ce nisuință de a asigura o stăpânire lumească permanentă, zadarnică fără succes. . . .”

Din adîncul inimii și din tot sufletul neașteptat la adîncă simțita dorință, ca Papei să se redea independența lumească și neatîrnarea, ceeace este prima condiție a unui regim catolic.

* (O menagerie pradă flacărilor.) Renomata menagerie a lui Varnum în Dumineca trecută a fost nimicită prin foc în quartirul ei de earnă în orașul Konektikut. Animalele selbatice, lei, tigri, leopardi, maimuțe, elefanți etc. Ingrozite de flacări în zadar încercără să scape din lanțurile lor, căci nu putură. Nimeni nu cufează a le veni în ajutor, căci furia flacărilor le făcă să de furioase, încât ori și care ar fi cufează a se apropia de ele era de loc sfâșiat. După multe sbuciumări totuși unui leu și la trei elefanți le succese să se elibera din cătușele lor. Aceste bestii cutreeră orașul, punând pe toți locuitorii în o panică spaimă. Groaza locuitorilor să domolă că aceste bestii apucă să la câmp, unde întreprindă o goană fură pușcate. Se presupune, că focul s-a escat din esplosiunea unei lampe de petrolier.

* (O acuzație asupra principelui din Bulgaria.) Din partea advocatului din Pesta Dr. Alexandru Nagy s-a făcut o acuzație asupra actualului regent al Bulgariei, care aruncă multă lumină asupra modului cum a ajuns Ferdinand de Coburg

a candida și a ocupa tronul Bulgariei. Acusa, la părere este îndreptată asupra deputatului dietal, consilierului Eugen Zichy, însă în faptă ea atinge pe principale bulgar. Menționatul avocat, în numele agentului Filip Waldapfel, acuza pe Eugen Zichy a solvi 10,000 florini, cari Waldapfel a trebuit să-i speseze cu călătorii la Bulgaria, pentru a lucra în cercul numărătorilor sei amici bulgari, în interesul candidaturei principelui Ferdinand. Acusa și-o motivează Waldapfel prin epistole atât din partea contelui Zichy că și din partea unui alt consilier Fleischman, în cari epistole Waldapfel de mai multeori a fost însărcinat a călători la Bulgaria. Desi Waldapfel a făcut pretensiune pentru a i să solvi spesele făcute, cu toate acestea din acelea numai o parte mică s-a rebonificat din partea principelui bulgar, așa că Waldapfel a fost silit a întenta proces.

Un german, profitând de această împregiurare, a scos la iveală o broșură, numită: „Tronul cumpărat”, care preseră cu o multime de istorioare picante, desvălesc toate căte s-au făcut pentru alegerea principelui Ferdinand. Aflăm însă, că acusa nefind bine motivată pe de o parte, ear pe de altă parte din considerațuni politice, s-a respins.

* (O contesa și un visițiu.) Diarele italiene povestesc următoarea nostrimă istorioră: Doșoara contesă A. B., din una din cele mai bogate familii din Padua, înamorată de tinérul vizită al tatălui ei a fugit cu el în noaptea de Dumineca trecută, la Polesella, locul de nascere al fericitelui visițiu. La Polesella se instalară într'un hotel și începură pregătirile pentru căsătorie, când sosiră în acel oraș frații ei și un delegat al siguranții publice, cari puseră sfîrșit romanului, arestand pe visițiu și pe o soră și un cununat al lui, cari l-au ajutat în fugă. Legea însă nu poate nimic în contra răpititorului, pentru că pe de o parte tinéra contesă e deja majoră, pe de altă ea declară, că s-a dus de bunăvoie cu iubul ei. Așa că poate, romanul va avea o urmare.

(Bibliografie). **Calendariu** pe anul visect 1888 întocmit după gradurile și clima Ungariei și a României, a apărut în editura și tipariu tipografiei archidiecesane și se află de vîndare în librăria archediecesană cu 30 cr. exemplariu. Recomandăm publicului nostru acest calendariu care cu anul 1888 intră în al 37 lea an al existenței sale. Asupra cuprinsului lui vom reveni. Observăm numai, că venitul ce rezultă din vinderea acestui calendariu este al fondului tipografiei archidiecesană.

— In Buda-Pesta, editura lui A. Tietz, a apărut de curând o broșură intitulată: „Peregrinus die Regeneratione Ungarns Lichtstrahlen aus Graf Stefan Széchenyi's Werken” prețul fl. 40 (M. 80). — In astă broșură autorul recomandă ideile salutare din scrierile lui Stefan Széchenyi, după cari ocărnuindu-se statul, multe bunătăți se pot vîrsa asupra țărei astfel ca Ungaria să se poată numera între cele dințâi state culturale europene, ear naționalitățile să fie multămîte și se trăiescă în armonie unele cu altele.

Contele St. Széchenyi, din motivul introducerei limbii maghiare ca limbă de stat, dice că nu cumva prin aceasta drepturile firesc ale popoarelor nemaghiare să se vateme, ci pe baza dezvoltării istorice a Ungariei trebuie observate cu minuțiositate și apărare, căci neîntemplându-se aceasta, populația Ungariei nu va fi cu trup și suflet pentru ideea uniunii, deoarece numai în comun lucrând se promovează dezvoltarea și se îmbunătățesc finanțele, ce sunt aşa de necesare pentru existența statului. — Înainte de toate, mai dîce acest bărbat — să înțeame un organ special pentru parlament, redactat în toate limbile țărei, ce să fie împărțial și să ne edificăm împreună, fără subvenție dela stat, un panteon, ca semn al stimei reciproce.

Ansă la edarea broșurei din cestiune a dat intenția regimului ungar exprimată prin foile sale oficiale dă promova cu mai mare perseveranță regenerația Ungariei.

Istoricul non edificatei biserici gr. or. române din Arpatac, protopresb. Treiseanelor.

Incheiere.

Bucuresci. A mai intrat prin dl Ioan Colțescu dela dl Ioan Rășnovan inginer, 100 de lei.

Arpatac. Aci poporul a fost împărțit în 3 clase. Cei din clasa I au solvit până astăzi, — afară de lucru prestat, cu mâinile și cu carul, — fise care căte 25 fl. 43 cr. — Cei din clasa a II au solvit, — afară de lucru, — fise care căte 20 fl. 43 cr.; cei din clasa a III au solvit în fa-

vorul bisericei nou zidinde — afară de lucrul prestat, — fiescă care căte 11 fl. 43 cr.

Afară de acestea sume fiescă-care parochian este deobligat a plăti anualminte căte 2 fl. v. a. păñă atunci, păñă când 1000 de floreni împrumutată se va amortisa totalminte.

Afară de sumele acestea obligatorice și afară de sumele dăruite din bună voie și indicate la locul lor, — mai sus arătat, — au mai contribuit de bunăvoie și la înființarea unui fond bisericesc — scolar următorii:

Nicolae Leucă, plugariu din Arpatac 100 fl.; George Acsentă al Trifului, din Arpatac 40 fl.; Dimitrie Pușcoiu, din Arpatac 50 fl.; Aron Cioflec, cantor bis. din Arpatac 10 fl.; George Brănduș sen., din Arpatac 10 fl.; Ioan Bota din Arpatac 10 fl.; George Ciucășel senior, din Arpatac 10 fl.; I. Glejariu, sen., din Arpatac 10 fl.; G. Ciucășel junior, din Arpatac 5 fl.; George Rafiroiu, din Arpatac 10 fl.; Alecsandru Nema, din Arpatac 10 fl.; George Simon, din Arpatac 10 fl.; Constantin Grozea 10 fl. — Suma fundațiunii 285 fl.

Frații: George, Alecsandru și Ilie Nema tot din Arpatac au cumpărat și dăruit pe seama bisericei celei nouă un disce și o stea din argint aurit, — în preț de 24 fl.

Acestea sunt sumele incurse de ajutoare și repartițiuni cu cari s'a ridicat biserica cea nouă din Arpatac. Marini-moșilor binefăcători, mulțamindule și pe calea aceasta, le dorim viață îndelungată, eară dela D-deu dar și milă asupra tuturor întreprinderilor D-lor în lumea acenastă, eară dincolo de mormânt se le dăruiască D-deu răspînătărea cea cerească, ce se cuvine acelor, ce iubesc podoaba casei Lui.

IOSIEF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gust bun la expoziția din 1885 din Budapesta, distins cu medalia cea mare a expoziției.

In Budapesta, strada Váci, Nr. 17.

Recomand obiectele necesare pentru prețurile cele mai moderate, și lucrările căt se poate mai frumos: Anume:

Odăjdi, felon
și altele, după ritul gr.
oriental.

Prapori și stindarde pentru reuniuni.

Stindarde pentru pompieri, copii descoala, reuniuni industriale, re-

Iconostase, chipuri pentru frontariu. Înmormântarea Domnului, etc. etc.

Primesc repararea hainelor vechi precum și aurărarea și argintărarea pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur, argint și mătăsa și haine bisericesc, cusute cu fir de aur, argint și mătăsa.

Dantele bisericesc. Învîlitoare de prestol. Mărfuri bisericesc. Damaste etc.

Punctualitatea mi o pot adevăra prin mai multe surte de epistole de recunoșință.

Catalogue de prețuri la dorință trimis libere de post-port.

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ in SIBIU.

A eșit de sub presă:

[1742] - 1

CALENDARIU pe anul visect dela Christos 1888.

Anul al treilea și septlea.

Prețul unui exemplar legat **30 cr.**, pentru vînditori nelegat **23 cr.** v. a. și legat **25 cr.** v. a.

CUPRINSUL:

Cronologie. — Calendarul (julian și gregorian, cu însemnarea exactă a Evangelilor și calendarilor de peste an). — Pătrarele lunilor. — Genealogia casei domnitoare austriace. — Regenți europeni. — Serviciul postal și telegrafic. — Tașca de timbru pentru polite și documente. — Tabela pentru computarea intereselor. — Măsurile noi și vechi.

Sematismul

bisericești ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania, cuprinzând și protopresbiterii, administratorii protopresbiterali, parochii și învățătorii cu comunitatele bisericesc din archidiocesă după noua arondare a protopresbiteralor.

Îerarhii metropolietelor învecinate din Austro-Ungaria.

Imperătorea Eudoxia (Continuare.)

Conspectul săptămânilor. — Însemnarea tergurilor.

Administrăția tipografiei archidiocesane în Sibiu.

Acestea sunt pe scurt fazele istorice, prin cari a trecut și a trebuit se treacă biserica cea din nou zidită din comuna Arpatac.

Arpatac, în Octobre 1887.

Dionisiu Nistor,
paroch gr. or.

Loc deschis.*

Reuniunea femeilor române din Arad și provincie.

Declaratie.

Față de regretelele porniri prin cari să agită spiritele și se provoacă chestia confesională în sinul Reuniunii, subscrisele ca și inițiatorele acestei Reuniuni și membre în comitetul provisor: declarăm solemn, cumcă vom să se sustină în integritatea lor și nealterate literile statutelor reuniunii, și în sensul acestora vom ca reuniunea să fie și să remانă a tuturor femeilor române, fără deosebire de confesiune, ear scoala ei să fie și să remană „un institut românesc confesional gr.-or.“ — sub finalul patrodat al Episcopului român gr.-or. din Eparchia Aradului.“

Totodată declarăm de nevalid în toate consecuentele sale „suplementul de statut din punct de

*) Pentru cele publicate sub rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă.

vedere confesional“ adăus la statutele reuniunii votat contra voinei și fără concursul nostru într-o formă și mod ilegal, dar mai ales pentru că violează statutele și drepturile reuniunii protestăm contra aceluia suplement.

Arad, 21 Novembre 1887.

Gabriela Ionescu, Letitia Oncu, Livia Vuia, Petronella Cornea.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 25 Novembre n. 1887.

	Viena	B.-Pesta
Renta de aur ung. de 6%	112.25	112.25
Renta de aur ung. de 4%	98.75	99.—
Renta ung. de hârtie	85.60	85.70
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	96.—	66.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	125.60	—
blig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	112.25	112.25
Obligațiuni ung. de recumpărarea decimei de vin	99.—	99.—
Sorți ungurești cu premii	113.75	123.60
Sorți de regularea Tisai	123.10	123.—
Renta de aur austriacă	111.70	111.75
Achiziții de bancă de credit ung.	282.50	282.50
Achiziții de credit austri.	276.40	276.40
Scriuri fonciare ale institutului „Albina“	—	101.—
Galbin	5.93	5.92
Napoleon	9.90	9.94
100 marce nemțesci	61.75	61.70
London pe (poliță de trei luni)	125.80	125.80

Pilurile curățitoare ale lui Seigel.

(Seigel's Abführ-Pillen.)

Cel mai bun mijloc contra încuerei și a nefuncționării ficatului.

Acestea nu agravează — ca multe alte medicini — starea patientului mai înainte de a se simți mai bine. Infușătorul lor desigur este domoală, și deplină și fără urmări neplăcute, cum sunt greata, colica etc. Pilurile curățitoare ale lui Seigel este cel mai bun leac casnic care să aflat vrădată. Ele curățește mâțele de toate substanțele iritabile și păstrează intestinile într-o stare sănătoasă. Cel mai bun leac contra darăpărării sănătății. — Contra mistuirei și nefuncționării ficatului — Aceste piluri sunt un remediu excelent contra frigurilor și tuturor sojurilor de morbi, căci ele depărtează din măte materialele otrăvicioase. Pilurile influențează curând dar plăcut fără a cauza dureri. — Dacă cineva suferă de gâtură și lamență frigurile, lăunghie dureri de cap, apoi prin spinare și prin membre, pilurile lui Seigel vor delătura gutură și vor depărta frigurile. — Înimbă acoperătă de un gust sălcios și are cauza în materia rea din stomach. Câteva doze din pilurile curățitoare ale lui Seigel vor curăța stomachul, vor delătura gustul rău și vor recăstiga appetitul; cu acestea se reîntoarce și sănătatea. Adeseori cauzează materiale nutritive greata și diaree. Dacă mâțele vor fi eliberate de astfel de necurășenii prin o dosă din pilurile curățitoare ale lui Seigel, dispar aceste infușări neplăcute și sănătatea earăși revine. — Pilurile curățitoare ale lui Seigel, luate când merge cineva la călcare — fac a conturba somnul — nimicesc urmările provenite din prea multă mâncare și beutură. Prețul unei schatule cuprinzătoare de piluri curățitoare ale lui Seigel costă 50 cr. Se afă numai în schatui lungurețe în toate farmaciile din Austro-Ungaria.

Proprietar: A. J. White, Limited, 35 Farringdon Road, London.

Depoul principal și spedarea centrală de „pilurile lui Seigel“ Johann Nep. Harna, Apotheke „zum goldenen Löwen“ in Kremsier (Mähren.)

Boblanig lângă Hermayer în Carintia, 20 Septembrie 1887.

Fiindcă un bun serviciu mi facă „Shäker-Extract“, care l-am comandat dela onorat Domniciata, me rog pentru un amic sub adresa mea, de două butelii „Shäker-Extract“ și 2 șatule din „pilulele lui Seigel“

Kaspar Herzog.

Langenlebarn, în 30 Septembrie 1883.

Farmacie „zur heil. Brigitta“, II. Brigitteplatz, Wien. Ve esprim adâncă mea multă încredere pentru acest extract, după un timp de nouă luni, ce l-am petrecut în pat din cauza boalei de apă pe lângă toate remediele medicale. Toate au fost zadarnice. — Primariul nostru mi-a spus, să folosesc „extractul lui Shäker“, poate mi va ajuta. Am facut-o și deja prima sticlă a avut efect. Sun deplin sănătos. Adâncă mea stimă.

J. Schmid, proprietar de case în Langenlebarn N.-Oe.

„Prăvălie din Viena“

pentru haine bărbătesc și femeiesc

această prăvălie trimisă Jachete foarte elegante, moderne, solide, fine, bine lucrate și frumos ajustate

pentru bărbăți și femei,

pe sezonul de toamnă și iarnă, pentru prețuri necredut de ieftine, așadar numai pentru **fl. 1.80** în cea mai fină și elegantă ajustare; pentru **fl. 2.50** cea mai frumoasă, mai modernă, mai caldă și mai sănătoasă haină de muere și bărbat; hainele sunt producția de fabrică pentru Jachete bărbătesc și femeiesc, de rangul prim, premiată la mai multe expoziții. La acestea dau cămeșii normale, calde, pentru bărbăți și femei, potrivite, după sistemul profesorului Jäger, făcute din lână deasă și fină, cea mai bună calitate bucata fl. 1.50, ismene normale, pentru bărbăți și femei, cea mai fină calitate, de bucata fl. 1.50. Ciorapi normali, cea mai bună calitate, părechia 40 cr., ciorapi mici, părechia 30 cr. toate acestea recunoscute de sănătoase pentru folosire.

Un rînd complet din acestea pentru bărbăți și femei, și anume: I. Jacheta elegantă, I. cămașă caldă, I. păreche de ismene calde, I. păreche de ciorapi mari sau mai scurți costă numai un preț necredut de ieftin și anume fl. 4.70; în o ajustare de tot elegantă fl. 5.70. La comande ajunge observarea: de statură mai mare, mijloce sau mai mică.

Calitatea adevărată, bună și solidă numai la mine singur se află. Trimiterea se face prin rambursă (Postnachname) sau și prin trimiterea prețului foarte.

Adresa: Anton Gans, Wien, III., Kolonitzgasse 6/St.

„Wiener Kaufhaus“ [1743] 1-8

Anton Gans, Wien, III., Kolonitzgasse 6/St.